

1º de BAC

Exercicios resoltos da semana do 16-20 de marzo

A RAREZA DE CHAMARSE ALEXANDRE E NON ALEJANDRO

a) *Que tipo de exposición atopamos no texto seguinte? Xustifica a túa resposta*

A exposición é descritiva porque aporta datos e vai analizándoos e exemplificándoos co apoio de estudos (do INE), opinións (de expertos) ou comparacións (con outras épocas e nacionalidades).

b) *Comproba se cumpre a estrutura e os trazos formais e lingüísticos deste tipo de textos.*

A estrutura do texto é a seguinte: o primeiro parágrafo constitúe a introdución do tema, que comeza con exemplos comparativos e presenta o dato de que Galiza é a comunidade con menor uso de onomástica propia. O resto do texto constitúe o desenvolvemento e análise e non hai conclusión, pois remata dando un dato novo [*Nota bene*: pode aproveitarse para que o alumnado redacte un parágrafo que sirva como conclusión].

A estrutura é lineal e o texto está formalmente dividido en tres apartados: introdución con datos numéricos e comparativos, causas e evolución histórica. Os dous últimos teñen subtítulos.

Os trazos formais dos textos expositivos que atopamos son a definición clara do tema no titular e a orde e claridade na exposición que, como xa vimos, está dividida en apartados.

A nivel lingüístico, atopamos unha linguaxe clara e obxectiva, cun importante uso das oracións enunciativas, de termos precisos, verbos en P3, uso de exemplos concretos e datos exactos.

c) *Elabore unha pequena investigación e comprobade se os vosos datos coinciden cos do artigo. Coas conclusións a que cheguedes, elabore un texto expositivo.*

Resposta libre

I. O VERBO (I)

1. **Cambia os verbos conxugados das seguintes oracións a pretérito de indicativo respectando a súa persoa gramatical.**

Quero comer uns doces despois do xantar.

Quixen comer uns doces despois do xantar.

Hai moita xente que pode rematar axiña.

Houbo moita xente que puido rematar axiña.

Por fin poñen as luces na rúa.

Por fin **puxeron** as luces na rúa.

Aquí tes o que me pides.

Aquí **tiveches** o que me **pediches**.

Aínda que se enfadan ao final fan o que lles mandas.

Aínda que se **enfadaron** ao final **fixeron** o que lles **mandaches**.

Ela sae e dálles as grazas a todos os asistentes.

Ela **saíu** e **deulles** as grazas a todos os asistentes.

Estades enfermos por non coidarvos.

Estivestes enfermos por non coidarvos.

Por moito que diga Vítor, aquí non cabe máis nada.

Por moito que **dixo** Vítor, aquí non **coubou** máis nada.

Non che vale de nada se eles non o traen.

Non che **valeu** de nada se eles non o **trouxeron**.

Prácame convidalos a esta festa.

Próguenme convidalos a esta festa.

2. Cambia as formas verbais a presente de indicativo respectando a persoa gramatical.

<i>Buliron tanto que non os demos atopado.</i>	Bolen tanto que non os damos atopado.
<i>A nena cubriu o can cunha manta vella e acudiu á chamada da nai.</i>	A nena cobre o can cunha manta vella e acode á chamada da nai.
<i>Todos che cuspiron e logo mentiron.</i>	Todos che cospen e logo menten .
<i>Vós criades as leñas e despois metíadesvos en leas.</i>	Vós credes as leñas e despois metédesvos en leas.
<i>Sentín moito a vosa ausencia.</i>	Sinto moito a vosa ausencia.
<i>Sempre que viña Maruxa xurdían problemas.</i>	Sempre que vén Maruxa xorden problemas.
<i>Ti seguiches o camiño da dereita e eu seguín o da esquerda.</i>	Ti segues o camiño da dereita e eu sigo o da esquerda.
<i>Nicolás sempre durmía toda a noite e logo mentíanos e dicíanos que non pegaba ollo.</i>	Nicolás sempre dorme toda a noite e logo méntenos e dinos que non pega ollo.
<i>Eu non moín o café, pois saín moi cedo e non me deu tempo.</i>	Eu non moio o café, pois saio moi cedo e non me dá tempo.
<i>Se acudiches á cita foi porque quixeches.</i>	Se acodes á cita é porque queres .

3. Introduce nas seguintes oracións a forma correspondente do presente de subxuntivo:

<i>Para que ... (CABER) todo nesta caixa, é mellor que o ... (POÑER) ordenado.</i>	Para que caiba todo nesta caixa, é mellor que o poña/poñas/poñades... ordenado.
<i>É mellor que ti ... (SABER) o que che espera e ... (TER) todo preparado antes de marcharmos.</i>	É mellor que ti saibas o que che espera e teñas todo preparado antes de marcharmos.
<i>Para que Marta ... (FACER) algo debes pedirlló ti.</i>	Para que Marta faça algo debes pedirlló ti.
<i>Quizais ... (SENTIR) agora a súa perda.</i>	Quizais sinta/sintas/sintamos... agora a súa perda.
<i>Aínda que todos ... (SUBIR) a axudarnos, pode que non nos ... (SAÍR) ben.</i>	Aínda que todos suban a axudarnos, pode que non nos saia ben.
<i>No caso de que non ninguén me ... (CRER) deberei defenderme.</i>	No caso de que ninguén me crea deberei defenderme.
<i>Xa sei que aínda que ... (HABER) moito traballo iredes ao cine igual.</i>	Xa sei que aínda que haxa moito traballo iredes ao cine igual.
<i>Espero que Olga me ... (QUERER) dicir a verdade.</i>	Espero que Olga me queira dicir a verdade.
<i>Como me ... (SEGUIR) pola rúa, botarei a correr.</i>	Como me siga/sigas .
<i>Oxalá nos ... (VALER) esta invitación para entrarmos na festa!</i>	Oxalá nos valla esta invitación para entrarmos na festa!

4. Utiliza nas seguintes oracións o antepretérito de indicativo ou o pretérito de subxuntivo segundo conveña. De haber varias posibilidades, indícaaas.

Se eu ... (IR) de viaxe non esperaría tanto para mercar os billetes.

Quen ... (SER) libre daquela para facer o que ... (QUERER)!

Ao chegaren á casa xa ... (MARCHAR) a luz.

Aínda que Xana ... (PODER) non creo que o ... (FACER).

Xoán ... (ESTAR) no cárcere en diversas ocasións, pero non daba saído dos problemas.

En caso de que no banco che ... (PÓR) algún inconveniente, chamábasme.

Cando xa ... (PASAR) o tren lembrou enviarlle o paquete.

As organizadoras ... nos (PEDIR) que ... (ESCRIBIR) un discurso para o vindeiro acto.

Todos ... (MARCHAR) sen se despedir.

Para que Daniel ... (ARRANXAR) o problema, deberían explicarllo mellor.

Se eu **fose** de viaxe non esperaría tanto para mercar os billetes.

Quen **fora/fose** libre daquela para facer o que **quixese**!

Ao chegaren á casa xa **marchara** a luz.

Aínda que Xana **puidese** non creo que o **fixese**.

Xoán **estivera** no cárcere en diversas ocasións, pero non daba saído dos problemas.

No caso de que no banco che **puxesen** algún inconveniente, chamábasme.

Cando xa **pasara** o tren lembrou enviarlle o paquete.

As organizadoras **pedíranos** que **escribísemos** un discurso para o vindeiro acto.

Todos **marcharan** sen se despedir.

Para que Daniel **arranxase** o problema, deberían explicarllo mellor.

5. Indica os valores dos tempos verbais nas seguintes oracións. Clasifícaaas en regulares, semirregulares e irregulares.

Daquela comiamos doces todos os días.

Siga fumando, fumar adelgaza.

Se puidésemos entregar o traballo a próxima semana!

Canto valerá a moto que mercou Francisco?

Deus cho pague! Axudáchesnos cando máis o necesitabamos, pero non creo que Vítor cho agradeza tanto coma min.

No ano 1880 publícase Follas novas e en 1888 aparecerá O Divino Sainete.

Traédeme o último número da revista se ides á vila.

Onte díxome que marchaba a próxima semana para Lisboa.

Non me veñas con excusas, mañá terás que ir traballar.

Estás a perder o tempo e cando queiras telefonar a Xaquín seguro que xa levou el o encargo.

Tras a guerra civil española chegaría un longo período de represión.

Dentro de quince días volve Laura das vacacións.

<u>FORMA VERBAL</u>	<u>TEMPO</u>	<u>VALOR</u>	<u>CLASIFICACIÓN</u>
<i>comiamos</i>	Copretérito	acción coincidente cun pasado / acción habitual	R
<i> siga</i>	Presente de Subxuntivo	mandato	S
<i>adelgaza</i>	Presente de Indicativo	permanente	R
<i>puidésemos</i>	Pretérito de Subxuntivo	desexo	I
<i>valerá</i>	Futuro de Indicativo	probabilidade	I
<i>mercou</i>	Pretérito de Indicativo	acción ant. á enunciación	R
<i>pague</i>	Presente de Subxuntivo	rogo, desexo	R
<i>axudáchesnos</i>	Pretérito de Indicativo	acción ant. á enunciación	R
<i>necesitabamos</i>	Copretérito	coincidencia cun pasado	R
<i>creo</i>	Presente de Indicativo	coincidencia coa enunciación	S
<i>agradeza</i>	Presente de Subxuntivo	coincid. co pres. ou posterior.	S
<i>publica</i>	Presente de Indicativo	histórico	R
<i>aparecerá</i>	Futuro de Indicativo	retrospectivo	S
<i>traede</i>	Imperativo	mandato	S

Só para o alumnado de 1º B

Identifica e analiza morfoloxicamente as seguintes formas verbais:

Comiches   *Comeríamos*   *Suou*   *Fagades*   *Canto*

VERBO	TEMPO E MODO	RAÍZ	VOGAL TEMÁTICA	MORFEMA DE MODO E TEMPO	MORFEMA DE NÚMERO E PERSOA
Comiches	2 p do pretérito de indicativo	Com	i	-	ches
Comeríamos	4 p do pospretérito de indicativo	Com	e	ria	mos
Suou	3 p do pretérito de indicativo	Su	o	-	u
Fagades	5 p do presente de subxuntivo	Fag	-	a	des
Canto	1 p do presente de indicativo	Cant	-	-	o